

25 APR 2012

Rijkswaterstaat Zeeland, projectbureau Zeeweringen
De heer R. van de Voort
Postbus 1000
4330 ZW MIDDELBURG



Datum 23-4-2012
Onderwerp inrichting schor Stavenisse na werkzaamheden project Zeeweringen
Behandeld door De heer R. Josse, 06-53703164
Ons kenmerk SBZ2012-881
Uw kenmerk -
Bijlagen 8

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INDIC.
DATUM ONTVANGST		
PROJECTMANAGER		
MANAGER PROJECTBEHEERSING		
SECRETARIAAT		
TECHNISCH MANAGER		
OMGEVINGSMANAGER		X
PROJECTSECRETARIS		
CONTRACTMANAGER		
TECHNIEK Disciplineleider Ontwerp		
TECHNIEK Disciplineleider Kennis		
TECHNIEK Adviseur Toetsingen		
P. Meiningier		X
P. den Ofter		X
ARCHIEF nr. P2012-B-12143		X
CIRCULATIE MAP		

Geachte heer Van de Voort,

Rijkswaterstaat heeft Staatsbosbeheer op 6 februari 2012 schriftelijk verzocht om de realisatie van een aantal verbetermaatregelen ten behoeve van het schor van Stavenisse in overweging te nemen. Deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd na afloop van de werkzaamheden aan de zeewering die daar in opdracht van het projectbureau Zeeweringen in 2012 zullen worden uitgevoerd. Naar aanleiding van dit verzoek is een aantal maal contact geweest tussen de heer De Jong van Rijkswaterstaat en de heer Josse. Op basis daarvan zijn de verbetermaatregelen nog aangepast.

Staatsbosbeheer is verheugd dat er vanuit Rijkswaterstaat/het projectbureau Zeeweringen wordt meegedacht over het verbeteren van de kwaliteit van de intergetijdegebieden van de Oosterschelde, die mede door de zandhonger onder druk staan. Vanuit de overtuiging dat de betreffende maatregelen daadwerkelijk het schor een ecologische meerwaarde geven, ga ik akkoord met het plan in de versie die is bijgevoegd bij deze brief. Hierbij gelden nog de volgende uitgangspunten:

- Aan de betreffende verbetermaatregelen zijn voor Staatsbosbeheer geen kosten verbonden;
- het schor mag vanwege de kwetsbaarheid van de bodem niet worden bereden met zwaar en/of gemotoriseerde voertuigen, graafwerk in het schor dient derhalve handmatig te gebeuren, verder dienen (overige) regels voor natuurtechnisch werken te worden gevolgd;
- de uitvoering van de werkzaamheden moet zorgvuldig worden begeleid, bij voorkeur door terzake kundige mensen van Rijkswaterstaat zelf.



016839 2012 PZDB-B-12143

TCFrichting schor Stavenisse na werkzaamheden

www.staatsbosbeheer.nl

Ik verzoek u de heer C. Beijersbergen, de beheerder van de beheereenheid Zeeland Noord, te betrekken bij de verdere planvorming en uitvoering van de verbetermaatregelen. U kunt hem bereiken via: 06-22089201 of c.beijersbergen@staatsbosbeheer.nl.

Met vriendelijke groet,



ir. H.A. Boeschoten
regiodirecteur Zuid





Situering gebied

Basisgedachte:

Grote delen van het schor zijn erg nat doordat de afvoer vanuit de kommen naar de kreken is geblokkeerd. Daarnaast zijn er putten in het schor die afkomstig lijken van ontgraving (bv tbv klei voor kleine reparaties aan de dijk?).

Door de natte kommen en putten weer in verbinding te brengen met de kreken kunnen deze delen droger worden en daardoor een aanzienlijk gevarieerdere vegetatie krijgen.

Op de foto's zijn de voornaamste aangegeven. Belangrijk is dat de persoon die dit gaat doen goede instructies krijgt over wat de bedoeling is, zodat hij daarna zelf kan bepalen hoe het het handigst gedaan kan worden.

In alle gevallen zal er met de hand gewerkt moeten worden.

Wat betreft uitgraven zou je bv kunnen denken aan het beschikbaar stellen van maximaal een aantal dagen werk als limiet. De vergraven grond kan in de kreek worden verwerkt mits het geen opstakel is voor de water aan- en afvoer; bv langs de kreekranden.

In het westen wordt overtollige grond aangebracht, voorzien van een rug van klei aan de buitenzijde en schelpenrijke grond aan de binnenzijde. Grondaanvulling tot een hoogte van gemiddeld GHW + 10cm. Enige variatie in hoogte is prima, en een kleine kreek naar de kreek aan de zuidzijde is nodig ivm afwatering. Die kreek aan de zuidzijde moet open blijven omdat hij een belangrijke afwatering is voor het schor erachter (oa voor de te ontwateren putten oost van de opvulling).

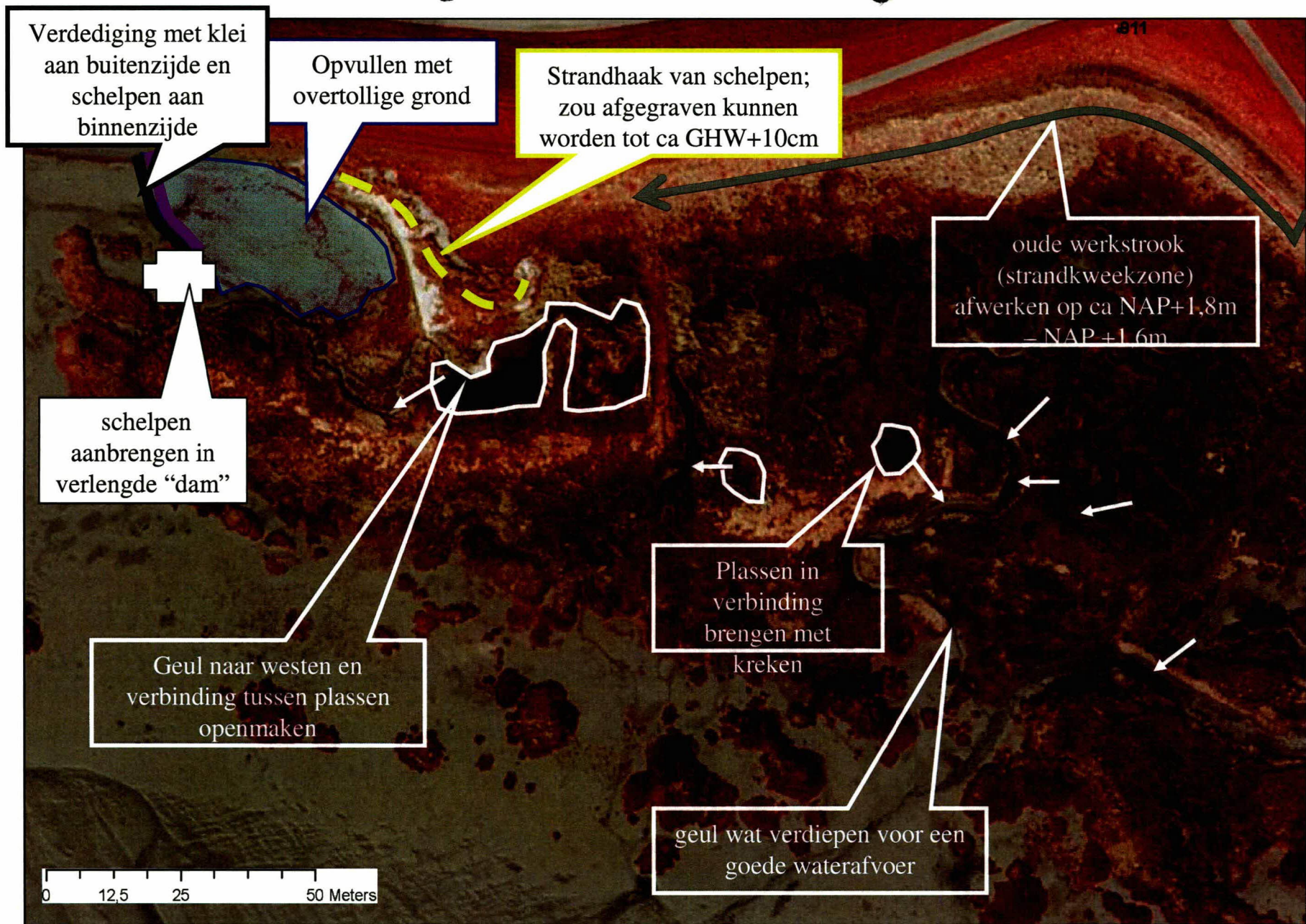
Tussen dam en kreek zuid hiervan wordt een "schelpenbult" aangelegd tbv kale grondbroeders (mn bontbekplevier) Het verdient aanbeveling om tussen rug en dijk een strook "stortsteen" aan te brengen om betreding te bemoeilijken. In de opvulling kan zich weer vegetatie ontwikkelen en op de rug kan wellicht gebroed worden. De aanwezigheid van klei aan de buitenzijde zorgt ervoor dat eventuele jonge vogels naar het slik kunnen om te foerageren.

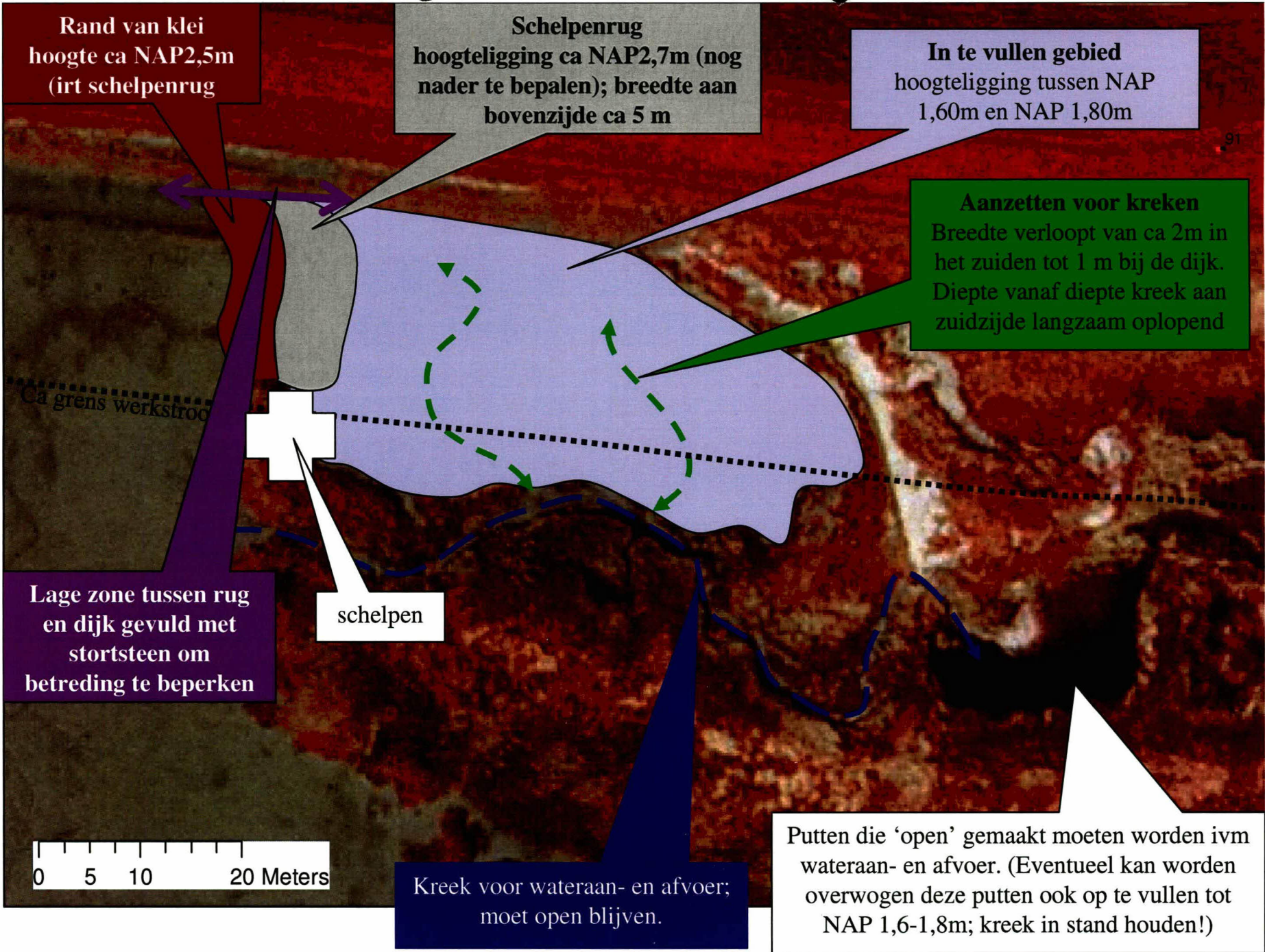
De oude werkstrook, die nu op diverse plaatsen hoog is en alleen strandkweek bevat, moet na afloop lager worden afgewerkt op een hoogte tussen ca NAP1,6m en 1,8m. Hier mogen geen plassen blijven staan, zodat er voldoende aansluiting op de kreken in het schor moet zijn.

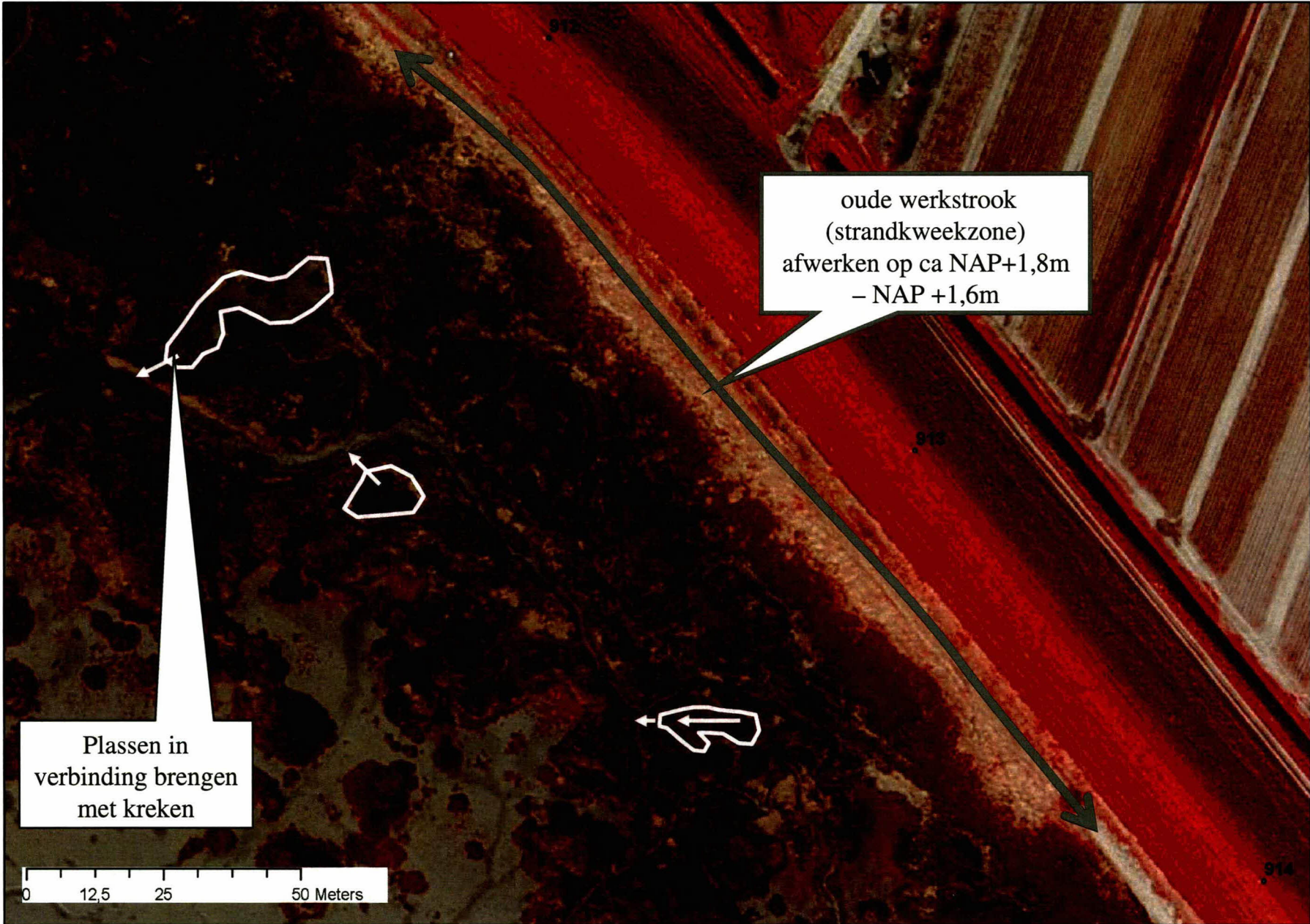
De overtollige schorgrond kan worden verwerkt in 1) de aanvulling in het westen, en 2) de kreukelberm zuidoostelijk van het echte schor, tot een max hoogte van NAP 1,6 – 1,7m.

Nadere uitwerking schoraanvulling aan westzijde:

- 1) Aan westzijde een dam van klei die zo hoog moet worden dat de schelpenrug beschermd wordt. De kern van dam wordt opgebouwd uit klasse-a klei, de meest golfresistente klei. Aan de buitenzijde wordt deze afgedekt met de schelpen (en "glooiingsteentjes") bevattende grond die moet worden afgegraven direct oost van de aanvulling. Helling westzijde ca 1:10 ivm opvangen golven. Max hoogte ca NAP 2,5 m aflopend naar de schelpenbult aan de zuidzijde (zie bij 5). Tussen dam en glooiing een smalle zone van lastig beloopbare stenen van ca 25 meter.
- 2) Oost van deze kleidam een "schelpenrijk" deel van de zelfde oorsprong als de bekleding bij 1. Breedte bovenzijde gem ca 4-5m.
- 3) Tussen dam/schelpenrug en schor wordt grond aangebracht tussen niveau GHW en GHWS (NAP 1.6 en 1,8m). Afwerking bovenzijde redelijk vlak, afwaterend naar de kreekaanzetten en naar het zuiden. Er mogen geen echte kormen in zijn dieper dan ca 10 cm. Indien wel dan deze op de een of andere manier verbinden met de kreekaanzetten.
- 4) In de grondaanvulling komen twee kreekaanzetten. Bij de uitmonding in de reeds aanwezige kreek breedte bovenzijde ca 2m, diepte op reeds aanwezige kreek na opentrekken. Naar de dijk geleidelijk wat minder breed en diep.
- 5) Onder (zuid) tegen de "dam" wordt een schelpenbult aangelegd met materiaal uit de te verwijderen huidige schelpenrug. Op de bovenzijde komt een 10cm laag ("Oosterschelde")schelpen als afdekking. Hoogte rond ca NAP +2,3m. (maatgevende waterstand/hoogte: gem 1x/5j overspoeld in mei-juli. Zie grafieken aan het eind)
- 6) De kreek zuid van de aanvulling moet voldoende open gemaakt worden om de putten zuidoost van de aanvulling goed het water te laten afvoeren.



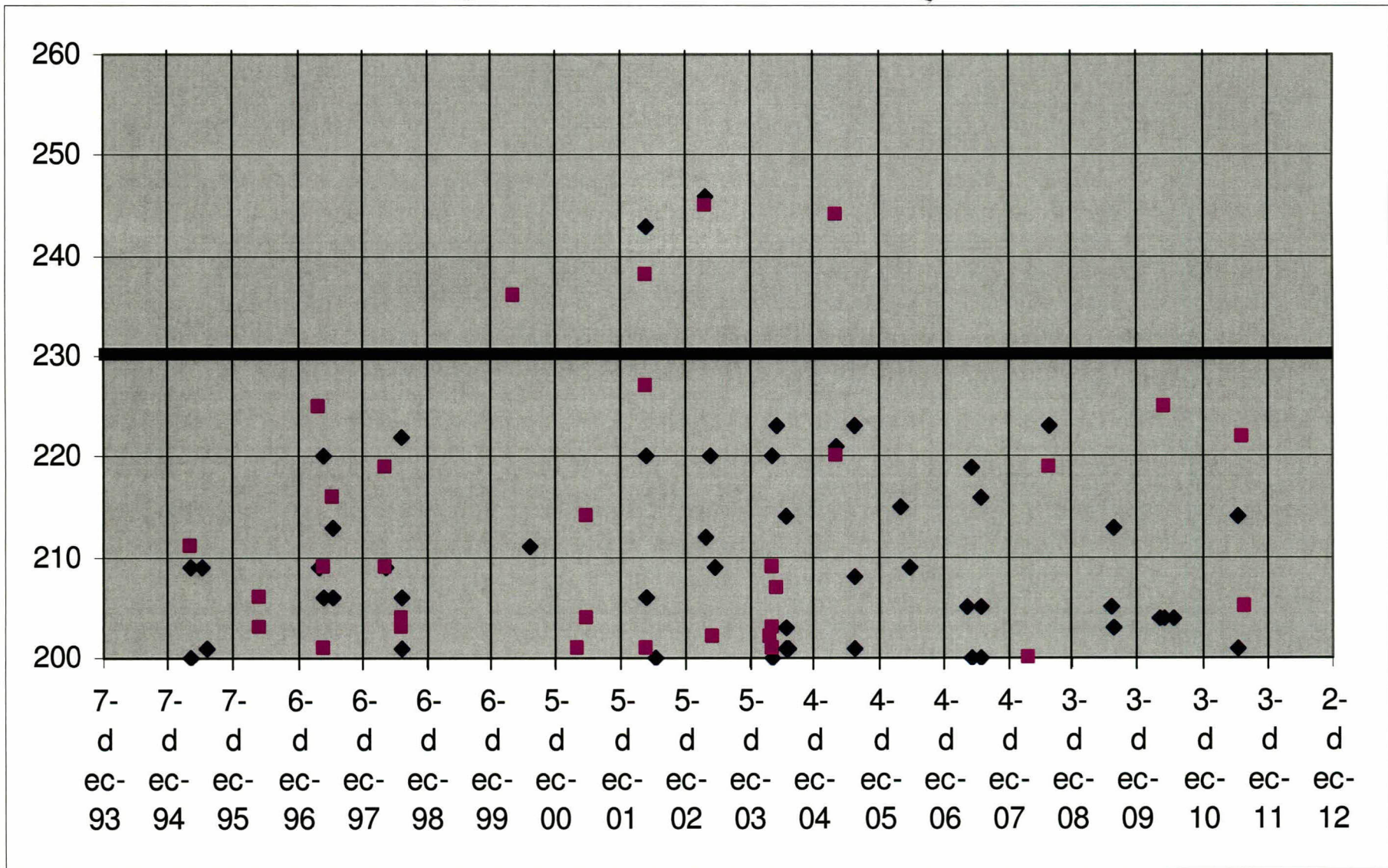




Plassen in
verbinding brengen
met kreek

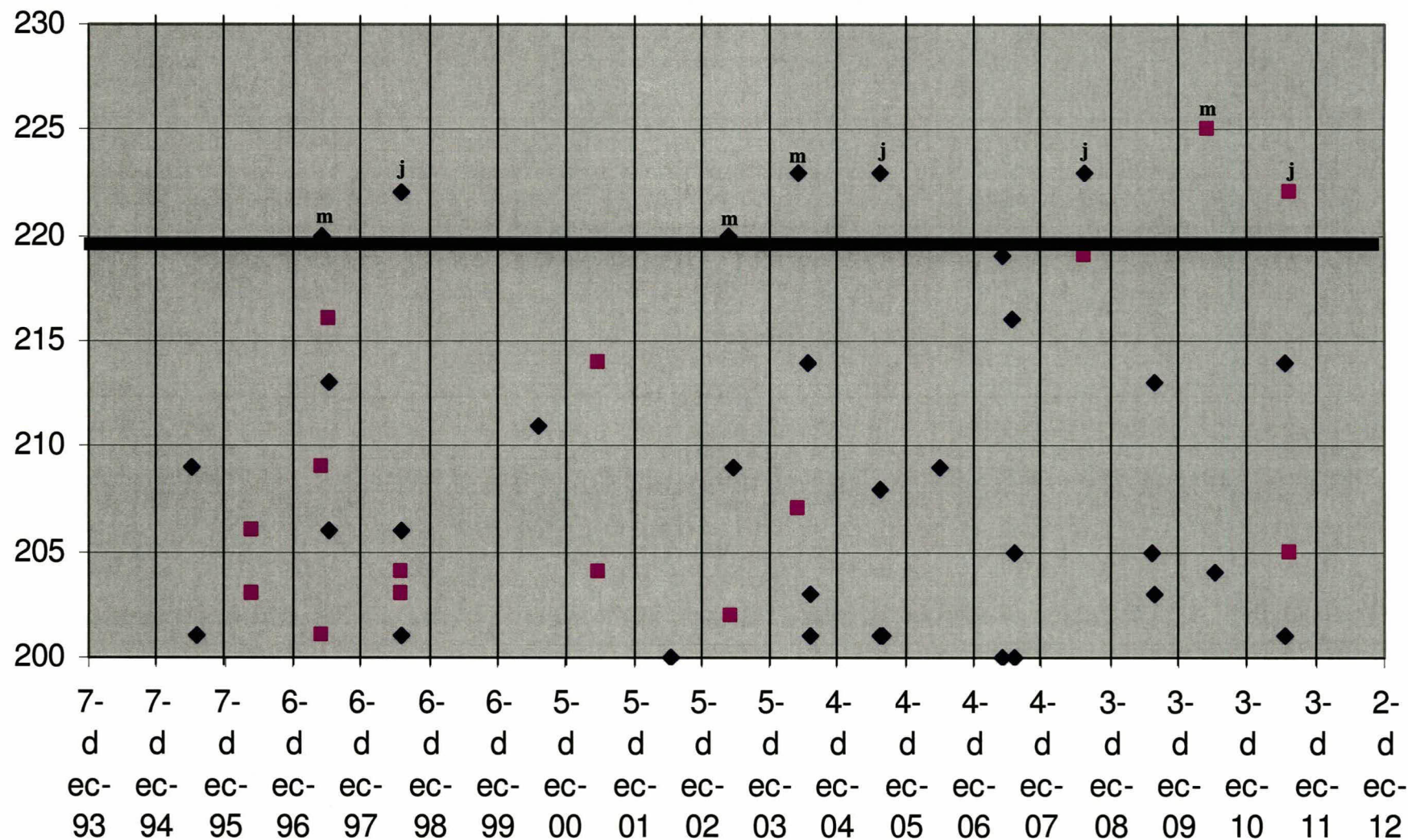
0 12,5 25 50 Meters

oude werkstrook
(strandkweekzone)
afwerken op ca NAP+1,8m
- NAP +1,6m



Opgetreden hoogwaterstanden Stavenisse april – juli 1995 t/m 2011

Hieruit blijkt dat een hoogwaterstand van NAP +2,3m 4 maal in 15 jaar wordt overschreden, alle in april.



Opgetreden hoogwaterstanden Stavenisse mei – juli 1995 t/m 2011

Hieruit blijkt dat een hoogwaterstand van NAP +2,2m 8 maal in 15 jaar wordt overschreden en 2 maal net gehaald.

Opmerkelijk is dat ze of 1^e week mei (m in grafiek) of tweede helft juli (j in grafiek) vallen.

Gebaseerd hierop ben ik geneigd om een hoogte tussen NAP +2,25 - 2,3m als voldoende te beschouwen voor het broedgebiedje.